

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR
SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR

CBCS Pattern Syllabus for B.A.III History

Name of the Faculty - Humanities

Syllabus - History

Name of the course - B.A.III

With effect from - June,2021

PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR

SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR

B.A. Part III ,Subject - History

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Preamble:

History, as well all know, is vital source to obtain knowledge about a nation's soul. Of late, this has been argued and established that there can't be a nation without a past. History will help students in making an informed decision regarding the goals that they wish to pursue in further higher education and more generally in life. The graduate attributes encompass values related to well-being, emotional stability, critical thinking, social justice and also skills for employability. In short, this syllabus prepares students for sustainability and life-long learning.

The syllabus has been framed with view to understand recent trends in history and interdisciplinary knowledge along with the Choice Based Credit System.

Duration:

The duration for the syllabus in one year with CBCS pattern (Sem. V and VI)

Eligibility:

The eligibility criteria for course as per Govt./PAHSUS rules and norms.

Objectives of the course:

1. To survey the sources of history of Ancient, Medieval and Modern India.
2. To introduce various historical concepts.
3. To Introduce the major events in development of Indian society and culture
4. To get insight into the history and cultural practices of Indian religions, such as Shaivism, Vaishnavism, Buddhism and Jainism.
5. To study Indian art and architecture.
6. To know the impact of various rule on Indian polity and society.
7. The course intends to provide and understanding of the social, economic, religious bases of India.
8. To enable the students to understand the process that led to the expansion of the Maratha power.
9. To understand changed nature of Maratha polity during the Peshwa period.
10. To examine the dynamics of Maratha Confederacy.
11. To examine role of Marathas in National politics of Eighteenth Century India.
12. Analyze the forces that led to the downfall of the Maratha power.
13. To understand basic components of the Ancient, Medieval administrative system.
14. To help the students to know Modern World.
15. To acquaint the student with the political and socio-economic development in other countries a understand the contemporary world in light of its background history.
16. To state the importance of brotherhood, peace, Co-operation and national security.
17. To examine peace keeping process in the Modern World.
18. To introduce meaning, nature, scope and importance of History.
19. To introduce historical places Maharashtra and India.

Outcomes of the course:

1. Students will be able to examine institutional basis of India.
2. Identify the rulers and their administration.
3. Evaluate the legacy of Shaivism, Vaishnavism, Buddhism and Jainism.
4. Analyze the features of Indian art and architecture.
5. Students will be able to explain our heritage through cultural aspects of India.
6. Analyze the impact of various rule on Indian polity and society.
7. Assess the economy and religion of various rule.
8. Students will be able to examine social, economic and religious condition in Ancient and Medieval period
9. Analyze the features of Indian art and architecture.
10. Students will be able to analyze the Marathas policy of expansionism
11. Understand the role played by the Marathas in the 18th century polity.
12. Identify the causes of the downfall of Maratha empire.
13. Students will be able to analyze the civil administration, military administration and judicial system during the Peshwa period.
14. Students will understand the relations between the nations in the world.
15. Students will study the political, social and economic challenges in the Modern World.
16. Analyze the streamline the role of League of Nations and UNO.
17. Students understand the consequences of the World War I, World War II and Cold War regarding the present global crises.
18. Students will be able to explain the what is History and importance of History.
19. Identify the different types of primary and secondary sources. Students will be able to examine sources of History
20. Students will understand the Museum and Historical tourism.

**PUNYASHLOK AHILYADEVI HOLKAR
SOLAPUR UNIVERSITY, SOLAPUR**

B.A. Part III ,Subject - History

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

SEMESTER- V

Paper No.	Type	Title of Paper	Lecture + Tutorial	Credits			Marks	UA		CA	
				L	T	Total					
VII	Elective	Ancient India (Pre-Historic Period to 650 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
VIII	Elective	Mughal India (1526 - 1707 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
IX	Elective	Expansion and Downfall of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
X	Elective	Modern World (1870 -2000 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
XI	Elective	Historical Sources, Research and Places	60	3	1	04	50	40	16	10	04

SEMESTER- VI

Paper No.	Type	Title of Paper	Lecture + Tutorial	Credits			Marks	UA		CA	
				L	T	Total					
XII	Elective	Ancient India (Pre-Historic Period to 650 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
XIII	Elective	Mughal India (1526 - 1707 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
XIV	Elective	Expansion and Downfall of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
XV	Elective	Modern World (1870 -2000 A.D.)	60	3	1	04	50	40	16	10	04
XVI	Elective	Historical Sources, Research and Places	60	3	1	04	50	40	16	10	04

Skill based course

Indian History for Competitive Examinations	Lecture + Project Report work	Credits	Marks	UA		CA	
	60	04	50	40	16	10	04

- Apart from the above course. The student can chose Swayam / Mooc /NPTL course as a skill based course.
- The student can choose the course as a skill based course from the course started by the skill development center of the University.

**B.A. III Semester-V
History Paper No-VII**

Ancient India (Pre-Historic Period to 650 A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04 Total Periods 60

Unit – I Sources of Ancient Indian History. 12+3=15

- A) Archaeological Sources.
- B) Literary Sources
- C) Importance of Sources.

Unit – II Pre-Historic Age 12+3=15

- A) Paleolithic.
- B) Mesolithic.
- C) Neolithic.

Unit - III Indus Valley Civilization 12+3=15

- A) Discovery and Town Planning.
- B) Social, Religious and Economic Conditions.
- C) Decline of Indus Valley Civilization.

Unit - IV Vedic Period 12+3=15

- A) Origin of Aryans.
- B) Political Condition.
- C) Social and Religious Condition

List of Reference Books :

1. गायधनी, राहुलकर : प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास.
2. देव शां. भा. देव : पुरातत्व विद्या.
3. जोशी तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री : वैदिक संस्कृतीचा विकास.
4. झा डी. एन., श्रीमाळी : प्राचीन भारताचा इतिहास.
5. थापर रोमीला, : प्राचीन भारताचा इतिहास.
6. भिडे गजानन : प्राचीन भारत.
7. ढवळीकर, गायकवाड, देगलूरकर, प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती.
8. भिडे, पाटील : प्राचीन भारतीय कला.
9. माटे म. श्री. : प्राचीन भारतीय कला.
10. वर्णेकर श्रीधर भास्कर : भारतीय धर्म व तत्वज्ञान
11. गोसावी र.रा : पाच भक्तियोग.
12. भिडे गजानन : प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास.
13. भिडे गजानन : प्राचीन भारतीय संस्थांचा इतिहास.
14. जोशी तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री (संपा.) : मराठी विश्वकोश (संबंधित खंड).
15. महादेवशास्त्री जोशी (संपा.) : भारतीय संस्कृती कोश (संबंधित खंड).
16. शहा सुमतीबाई (संपा.) : पूर्णार्ध्य (जैन ज्ञानकोश.)
17. Altekar A. S.: State and Government in Ancient India.
18. Kosambi D. D. : An Introduction to the Study of Indian History.
19. Mahajan V. D. : Ancient India.
20. Mujumdar R. C. : Ancient India.
21. Possehl G. L. : (ed.) Ancient City of the Indus.
22. Sankalia H. D. : Pre-history and proto-history of india and pakistan.
23. Tripathi R.S.: History of Ancient India.

B.A. III Semester-VI
History Paper No-XII
Ancient India (Pre-Historic Period to 650 A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit - I India During 6th B.C. 12+3=15

- A) Rise of Magadha Empire and sixteen Mahajanpadas
- B) Jainism : life and Work of Vardhaman Mahavir
- C) Buddhism : Life and Work of Gautam Buddha

Unit - II Mauryan Empire 12+3=15

- A) Contribution of Chandragupta Maurya
- B) Ashoka and his Dhamma
- C) Mauryan Administration

Unit - III Age of the Satvahanas and Guptas 12+3=15

- A) Rise and Expansion of Satvahanas
- B) Rise and Expansion of Guptas
- C) Social, Economic and cultural condition of Gupta Period

Unit - IV Vardhan Dynasty and Vakataka Dynasty 12+3=15

- A) Rise of vardhan Dynasty
- B) Contribution of Harshavardhan
- C) Contribution of vakataka

List of Reference Books :

1. गायधनी, राहुलकर : प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास.
2. देव शां. भा. देव : पुरातत्व विद्या.
3. जोशी तर्कतीर्थ लक्ष्म शास्त्री : वैदिकसंस्कृतीचा विकास.
4. झा डी. एन., श्रीमाळी : प्राचीन भारताचा इतिहास.
5. थापर रोमीला, : प्राचीन भारताचा इतिहास.
6. भिडे गजानन : प्राचीन भारत.
7. ढवळीकर, गायकवाड, देगलूरकर, प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती.
8. भिडे, पाटील : प्राचीन भारतीय कला.
9. माटे म. श्री. : प्राचीन भारतीय कला.
10. वर्णेकर श्रीधर भास्कर : भारतीय धर्म व तत्वज्ञान
11. गोसावी र.रा : पाच भक्तियोग.
12. भिडे गजानन : प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास.
13. भिडे गजानन : प्राचीन भारतीय संस्थांचा इतिहास.
14. जोशी तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री (संपा.) : मराठी विश्वकोश (संबंधित खंड).
15. महादेवशास्त्री जोशी (संपा.) : भारतीय संस्कृती कोश (संबंधित खंड).
16. शहा सुमतीबाई (संपा.) : पूर्णार्ध्य (जैन ज्ञानकोश.)
17. Altekar A. S.: State and Government in Ancient India.
18. Kosambi D. D. : An Introduction to the Study of Indian History.
19. Mahajan V. D. : Ancient India.
20. Mujumdar R. C. : Ancient India.
21. Possehl G. L. : (ed.) Ancient City of the Indus.
22. Sankalia H. D. : Pre-history and proto-history of India and Pakistan.
23. Tripathi R.S.: History of Ancient India.

B.A. III Semester-V
History Paper No - VIII
Mughal India (1526A.D.- 1707A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit-I Literary Sources of Mughal India 12+3=15

- A) Persian and Turki Sources
- B) Sanskrit and Marathi Sources
- C) Foreign Travel Accounts

Unit-II Foundation of Mughal Empire and Babar 12+3=15

- A) Political Condition of India Early 16th Century
- B) Early Life of Babar and First Battle of Panipat, 1526
- C) Stability of Mughal power: Battle of Khanwa and Ghagra

Unit- III Humayun and Shershaha 12+3=15

- A) Early Life and difficulties of Humayun
- B) Early Life of Shershaha
- C) Conflict between Humayun and Shershah

Unit- IV Akbar 12+3=15

- A) Early Life and Expansion of Mughal Empire
- B) Rajput Policy
- C) Religious Policy

List of Reference Books :

1. Choudhari M.I. : The State and Religion In Mughal India
2. Habib Irfan : Akbar and His India
3. Lane poole : Aurangzeb
4. Moreland W.H. : From Akbar to Aurangzeb
5. Mujumdar R.C. : The History and Culture of Indian people Vol.III
6. Richards J.F. (ed) : The Mughal Empire Power,Administration& in Mughal India (The Imperial Momentary System of Mughal India
7. Sharma R.S. : The Religious Policy of the Mughal Emperor
8. Sarkar J. : A Short History of Aurangzeb
9. चौबळ ज. श्री (अनु.) : असे होते मोगल
10. दिवेकर ह. रा (अनु.) : बाबराची स्मृतीचित्रे, साहित्य अकादमी नवी दिल्ली, १९९६
11. आठवले सदाशिव : दाराशिकोह, शिवाजी व शिवयुग
12. ढवळे व बारगळ : मध्ययुगीन भारत (इ.स. १२०६ ते १७६१)
13. पगडी सेतु माधवराव : भारतीय मुसलमान शोध व बोध
14. महाजन व्ही. डी. : मध्यकालीन भारत (इ.स. १००० ते १७६१)
15. कोलारकर शं.भो. : मध्ययुगीन भारत
16. पगडी सेतु माधवराव : मोगल - मराठे संबंध, औरंगजेब दरबाराची बातमीपत्रे खंड -३.

B.A.III Semester-VI
History Paper No - XIII
Mughal India (1526A.D.-1707A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods : 60

Unit -I Jahangir and Shahajahan 12+3=15

- A) Life and work of Jahangir
- B) Life and work of Shahajahan
- C) War of Succession

Unit-II Aurangzeb 12+3=15

- A) Early Life of Aurangzeb
- B) Northern and Deccan policy of Aurangzeb
- C) Evaluation of Aurangzeb

Unit-III Administrative System of Mughal Empire 12+3=15

- A) Administrative System of Shershaha
- B) Administrative System of Akbar

Unit-IV Architecture in Mughal Period 12+3=15

- A) Period of Babar, Humayun and Shershaha
- B) Period of Akbar and Jahangir
- C) Period of Shahajahan and Aurangzeb

List of Reference Books :

1. Asher C.B. : Architechture of Mughal India
2. Qureihi I.H. : The Administration of the Mughal Empire
3. Srivastava A.L. :Akbar the Great The Mughal Empire
4. Tripathi R.P. : Some Aspects of Mughal Administration Rise & fall of Mughal Empire
5. Siddiqui Noman Ahmed : Land Revenue administration under Mughals
6. Mate M.S. :Marathas Architecture
7. Chitnis K.N. : Socio-Economics Aspecte of Medieval India
8. काटे पी.व्ही. : मध्ययुगीन भारताचा इतिहास
9. बिराजदार टी.के. : मोगलकालीन भारत
10. गाठळ एस.एस. : भारताचा इतिहास
11. केशट्टीवार : मध्ययुगीन भारत
12. गायकवाड, सरदेसाई, थोरात, हनमाने : मराठेकालीन संस्था व विचार
13. सक्सेना आर.के. : मुघल शासनप्रणाली
14. गायकवाड, थोरात : मोगलकालीन भारताचा इतिहास
15. चिटणीस कृ. ना. : मध्ययुगीन भारतीय संकल्नना व संस्था खंड १, २, ३, ४

B.A. III Semester-V
History Paper No - IX
Expansion and Downfall of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)
CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit - I Chhatrapati Shahu Maharaj and Civil war 12+3=15

- A) Release of Shahu Maharaj
- B) Conflict between Chhatrapati Shahu and Maharani Tarabai
- C) Work of Peshwa Balaji Vishwanath

Unit - II Peshwa Bajirao - I 12+3=15

- A) Southern Expansion and Internal Affairs
- B) Northern Expansion
- C) Relation with Portuguese and Siddi

Unit - III Peshwa Balaji Bajirao (Nanasaheb) 12+3=15

- A) Southern Expansion
- B) Northern Expansion
- C) Relation with Bhosale and Angre

Unit - IV Third Battle of Panipat, 1761 A.D. 12+3=15

- A) Background and causes
- B) Course and defeat of the Marathas
- C) Effects

List of Reference Books :

1. Dighe V.G.:Peshwa Bajirao - I and Maratha Expansion, Karnataka Pub., House, Bombay, 1944.
2. Grant Duff : Histroy of the Marathas Vol - I, Oxford University Press, London, 1921.
3. Kishor Brij : Tarabai and Her Time, Asia Publishing House, Bombay, 1963.
4. Kulkarni A.R. : The Marathas, New Delhi, 1996.
5. Patil Shalini : Maharani Tarabai of Kolhapur, S. Chand and Company, New Delhi.
6. Sardesai G.S. : New History of Maratha Vol. - I, II & III
7. Sarkar Jadunath : Fall of Mughal Empire, Calcutta, 1949.
8. Sinha H.N. : Rise of the Peshwas, Vol. - I, Indian Press, Allahabad, 1931.
9. Srinivasan C.K. : Bajirao the First the Great Peshwa, Asia Pub. House, 1961.
10. कुलकर्णी अ.रा., खरे ग.ह. (संपा) : मराठ्यांचा इतिहास खंड - २ व ३, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, २०१०.
11. खोबरेकर वि.गो. : महाराष्ट्राचा इतिहास - मराठा कालखंड भाग - २, म.रा. सा स सं. मं. मुंबई, २००६.
12. देसाई स.शं. : मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने, पोर्तुगीज दफ्तर, खंड -२, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संशोधन मंडळ, मुंबई, १९७४.
13. पगडी सेतुमाधवराम : हिंदवी स्वराज्य आणि मोगल, व्हिनस प्रकाशन, पुणे १९६६.
14. पवार आप्पासाहेब (संपा.) : ताराबाईकालीन कागदपत्रे, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
15. पवार जयसिंगराव : मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त, मेहता पब्लिशिंग, पुणे.
16. पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई, शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन, कोल्हापूर.
17. शेजवलकर टी.एस. : पानीपत १७६१, राजहंस प्रकाशन, पुणे
18. शेजवलकर टी.एस. : निजाम पेशवे संबंध १८ वे शतक, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
19. सरदेसाई गो. स. : मराठी रियासत, खंड ३ ते ८, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
20. सरदेसाई गो. स. : ब्रिटीश रियासत, खंड १ व २ पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.

B.A. III Semester-VI
History Paper No - XIV
Expansion and Downfall of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)
CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods : 60

Unit - I Restoration of the Maratha Power 12+3=15

- A) Conflict between Peshwa Madhavrao- I and Raghunathrao
- B) Work of Peshwa Madhavrao -I
- C) Northern politics after Panipat battle, 1761

Unit - II Period of Barbhai 12+3=15

- A) Assassination of Narayanrao and Barbhai council
- B) First Anglo - Maratha war
- C) Relation with Mysore and Nizam state in Period of Barbhai

Unit - III Decline of the Maratha power 12+3=15

- A) Peshwa Bajirao - II
- B) Second Anglo - Maratha war and Third Anglo - Maratha war
- C) Causes of Downfall of the Maratha power

Unit - IV Administrative system during the Peshwa period 12+3=15

- A) Civil Administration
- B) Military system
- C) Judicial system

List of Reference Books :

1. Grant Duff : Histroy of the Marathas Vol - I, Oxford University Press, London, 1921.
2. Gune V.T. : Judicial system of the Marathas.
3. Kulkarni A.R. : The Marathas, Books and Books, New Delhi, 1996.
4. Patil Shalini : Maharani Tarabai of Kolhapur, S.Chand and Com., NewDelhi.
5. Sardesai G.S. : New History of Maratha Vol. - I, II & III, Munshiram Manoharilal Pvt.Ltd., New Delhi, 1986.
6. Sen Surendranath : Administrative system of the Marathas.
7. Sen Surendranath : Milirary system of the Marathas.
8. Sarkar Jadunath : Fall of Mughal Empire, Calcutta, 1949.
9. Sinha H.N. : Rise of the Peshwas, Vol. - I, Indian Press, Allahabad, 1931.
10. कुलकर्णी अ.रा., खरे ग.ह. (संपा) : मराठ्यांचा इतिहास खंड - २ व ३, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, २०१०.
11. खोबरेकर वि.गो. : महाराष्ट्राचा इतिहास - मराठा कालखंड भाग - २, म.रा. सा स सं. मं. मुंबई, २००६.
12. देसाई स.शं. : मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने, पोर्तुगीज दप्तर, खंड -२, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संशोधन मंडळ, मुंबई, १९७४.
13. पगडी सेतुमाधवराम : हिंदवी स्वराज्य आणि मोगल, व्हिनस प्रकाशन, पुणे १९६६.
14. पवार आप्पासाहेब (संपा.) : ताराबाईकालीन कागदपत्रे, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर.
15. पवार जयसिंगराव : मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त, मेहता पब्लिशिंग, पुणे
16. पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई, शिवाजी विद्यापीठ प्रकाशन, कोल्हापूर.
17. शेजवलकर टी.एस. : पानीपत १७६१, राजहंस प्रकाशन, पुणे
18. शेजवलकर टी.एस. : निजाम पेशवे संबंध १८ वे शतक, पुणे विद्यापीठ, पुणे.
19. सरदेसाई गो. स. : मराठी रियासत, खंड ३ ते ८, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.
20. सरदेसाई गो. स. : ब्रिटीश रियासत, खंड १ व २ पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई.

B.A. III Semester-V
History Paper No - X
Modern World (1870 - 2000 A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit - I Bismark

12+3=15

- A) Life of Bismark
- B) Internal policy
- C) Foreign policy

Unit - II New Imperialism

12+3=15

- A) Meaning and background
- B) Causes
- C) Imperialism in Africa

Unit - III First world war

12+3=15

- A) Causes & Course
- B) Effects
- C) Treaty of Versailles & League of Nations

Unit - IV Russian Revolution – 1917

12+3=15

- A) Causes
- B) Course
- C) Effects

List of Reference Books :

1. Marriot J. A. R.	:	A History of Europe.
2. Lipson	:	Europe in 19 th and 20 th Centuries.
3. Pannikar K. M	:	Asia and Western Dominance.
4. Gooch G.P.	:	History of Modern Europe.
5. Ketelbey C.D	:	History of Modern times.
6. Hazen H.G	:	Modern Europe.
7. Wells H.G	:	The Outline of History.
8. ओतुरकर व पोतनीस	:	आधुनिक जगाचा इतिहास
9. शिरसीकर व.मं.	:	आधुनिक जगाचा इतिहास
10. कुलकर्णी व फडके,	:	आधुनिक युरोपचा इतिहास
11. आठवले सदाशिव	:	अर्वाचीन युरोप.
12. गोरे ना.ग.	:	साम्राज्यशाही
13. गोरे ना.ग.	:	अमेरिकेचा इतिहास
14. कदम य.ना.	:	समकालीन आधुनिक जग
15. कदम य.ना.	:	विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास
16. गायकवाड, कदम, थोरात,	:	आधुनिक जग भाग - १ व भाग - २
17. डॉ. वैद्य सुमन,	:	आधुनिक जग

B.A. III Semester-VI
History Paper No - XV

Modern World (1870 - 2000 A.D.)

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit – I Dictatorship in Europe 12+3=15

- A) Italy-Mussolini
- B) Germany-Hitler
- C) Turkastan-Kemal Pasha

Unit-II Second World War 12+3=15

- A) Causes
- B) Course
- C) Effects

Unit-III Cold War 12+3=15

- A) Meaning
- B) Causes
- C) Effects

Unit- IV United Nations 12+3=15

- A) Foundation, aims and objectives
- B) Organs
- C) Work of United Nations (1945 to 2000)

List of Reference Books :

1. Lipson	:	Europe in 19 th and 20 th Centuries.
2. Pannikar K. M	:	Asia and Western Dominance.
3. Gooch G.P.	:	History of Modern Europe.
4. Ketelbey C.D	:	History of Modern times.
5. Hazen H.G	:	Modern Europe.
6. Wells H.G	:	The Outline of History.
7. Marriot J. A. R.	:	A History of Europe.
8. Joh Lewis Gaddis,	:	The cold War.
9. Odd Arne westad,	:	The cold War.
10. Odd Arne westad,	:	The Glabal cold war.
11. Robert Service,	:	The End of the Cold War.
12. ऑंतुरकर व पोतनीस	:	आधुनिक जगाचा इतिहास
13. शिरसीकर व. मं.	:	आधुनिक जगाचा इतिहास
14. कुलकर्णी व फडके,	:	आधुनिक जगाचा इतिहास
15. आठवले सदाशिव	:	अर्वाचीन युरोप.
16. गोरे ना.ग.	:	साम्राज्यशाही
17. गोरे ना.ग.	:	अमेरिकेचा इतिहास
18. कदम य.ना.	:	समकालीन आधुनिक जग
19. कदम य.ना.	:	विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास
20. गायकवाड, कदम, थोरात,	:	आधुनिक जग भाग - १ व भाग - २
21. डॉ. वैद्य सुमन,	:	आधुनिक जग

B.A. III Semester-V
History Paper No - XI
Historical Sources, Research and Places

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit-I Nature and Scope of History

12+3=15

- A) Meaning and Definition
- B) Nature and Scope of History
- C) Kinds of History

Unit-II Sources

12+3=15

- A) Importance of sources
- B) Types of sources
- C) Evaluation of sources

Unit -III Research Process

12+3=15

- A) Auxiliary sciences
- B) Importance of Research
- C) Steps of Research Process

Unit-IV History Writing Process

12+3=15

- A) Footnotes
- B) Chronology and Index
- C) Bibliography

List of Reference Books :

1. Ali Sheikh B, History : Its Theory and Method, Macmillan India Ltd., Mumbai, 1984.
2. Kothari C.R., Research Methodology : Methods and Techniques, New Delhi, 2001.
3. Carr E.H., What is History, Palgrave Hampshire MacMillan & Com. London, 1969.
4. Burke Peter, History and Social Theory, Polity Press, Cambridge, 1992.
5. Jain Gopal Lal, Research Methodology : Method, Tools and Techniques, 2003.
6. Chitnis K.N., Research Methodology, Pune, 1979.
7. Mujumdar R.C., Historiography of Modern India, 1970.
8. Sarkar Sumit, Writing Social History, OUP, Delhi, 1998.
9. Biswas T.K., Museum and Education, New Delhi : New Age International (P) 1996.
10. Punja Shobita, An Illustrated Guide to Museum of India, Hong Kong : The Guidebook company Limited, 1990.
11. Satish Babu, Tourism Development in India
12. M.L. Narasaiah, Tourism Development in India
13. आठवले सदाशिव, इतिहासाचे तत्वज्ञान, प्राज्ञपाठशाळा प्रकाशन, वाई, १९६७.
14. कुलकर्णी अ. रा., मराठ्यांचे इतिहासकार, डायमंड प्रकाशन, पुणे , २००९.
15. कोठकर शांता, इतिहास : तंत्र आणि तत्वज्ञान, साईनाथ प्रकाशन, नागपुर, २००५. पु
16. खरे ग.ह. संशोधकाचा मित्र, भा.इ.सं. मंडळ, पुणे क, १९७०.
17. देव प्रभाकर, इतिहासाशास्त्र, अध्यापन आणि लेखनपरंपरा नाशिक, २००७.
18. वांबूरकर जास्वंदी (संपा), इतिहासातील नवेप्रवाह, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे २०१४.
19. सरदेसाई बी.एन., इतिहास लेखनशास्त्र, फडकेप्रकाशन, कोल्हापूर, २००२.

B.A. III Semester-VI
History Paper No - XVI

Historical Sources, Research and Places

CBCS Pattern Syllabus (w. e. f. June 2021)

Credits - Theory - 03 Tutorial – 01 = Total 04

Total Periods 60

Unit-I Forts

12+3=15

- A) Importance of forts
- B) Types of forts
- C) Structure of fort

Unit-II Museums

12+3=15

- A) Importance and Types of Museum
- B) Chhatrapati Shivaji Maharaj Museum, Mumbai
- C) Town Hall Museum, Kolhapur & Raja Dinkar Kelkar Museum, Pune

Unit-III Historical Tourism

12+3=15

- A) Definition and Nature Historical Tourism
- B) Importance of Tourism
- C) Historical Places : Raigad, Satara, Kolhapur, Solapur

Unit-IV Historians

12+3=15

- A) V.K. Rajwade
- B) G.S. Sardesai
- C) V.C. Bendre

List of Reference Books :

1. Ali Sheikh B, History : Its Theory and Method, Macmillan India Ltd., Mumbai, 1984.
2. Kothari C.R., Research Methodology : Methods and Techniques, Delhi, 2001.
3. Carr E.H., What is History, Palgrave Hampshire MacMillan & Com. London, 1969.
4. Burke Peter, History and Social Theory, Polity Press, Cambridge, 1992.
5. Jain Gopal Lal, Research Methodology : Method, Tools and Techniques, 2003.
6. Chitnis K.N., Research Methodology, Pune, 1979.
7. Mujumdar R.C., Historiography of Modern India, 1970.
8. Sarkar Sumit, Writing Social History, OUP, Delhi, 1998.
9. Biswas T.K., Museum and Education, New Delhi : New Age International (P) 1996.
10. Punja Shobita, An Illustrated Guide to Museum of India, Hong Kong : The Guidebook company Limited, 1990.
11. Satish Babu, Tourism Development in India
12. M.L. Narasaiah, Tourism Development in India
13. आठवले सदाशिव, इतिहासाचे तत्वज्ञान, प्राज्ञपाठशाळा प्रकाशन, वाई, १९६७.
14. कुलकर्णी अ. रा., मराठ्यांचे इतिहासकार, डायमंड प्रकाशन, पुणे , २००९.
15. कोठकर शांता, ^{पु}इतिहास : तंत्र आणि तत्वज्ञान, साईनाथ प्रकाशन, नागपुर, २००५. ^प
16. खरे ग.ह. संशोधकाचा मित्र, भा.इ.सं. मंडळ, पुणे क, १९७०.
17. देव प्रभाकर, इतिहासाशास्त्र, अध्यापन आणि लेखनपरंपरा नाशिक, २००७.
18. वांबूरकर जास्वंदी (संपा), इतिहासातील नवेप्रवाह, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे २०१४.
19. सरदेसाई बी.एन., इतिहास लेखनशास्त्र, फ डकेप्रकाशन, कोल्हापूर, २००२.

Equivalent Subject for Old Syllabus

Sr. No.	Name of the Old Paper	Name of the New Paper
1)	History of Ancient India (Pre-Historic Age to 650A.D.)	Ancient India (Pre-Historic Period to 650 A.D.)
2)	History of Mughal India (1526-1707A.D.)	Mughal India (1526 A.D.- 1707 A.D.)
3)	Growth and Decline of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)	Expansion and Downfall of the Maratha Power (1707 - 1818 A.D.)
4)	History of Modern World (1870 -2000 A.D.)	Modern World (1870 -2000 A.D.)
5)	Historical Documents and Places	Historical Sources, Research and Places

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप (Nature of Question Paper)

वेळ : २ तास

एकूण गुण ४०

प्रश्न १ ला योग्य पर्याय निवडा. (बहुपर्यायी ८ प्रश्न प्रत्येकी १ गुण)
Choose the correct alternative (MCQ 8 Ques.)

(८ गुण)

प्रश्न २ रा थोडक्यात उत्तरे लिहा (सहा पैकी चार)

(१२ गुण)

Write short answers (any four out of six)

प्रश्न ३ रा दीर्घोत्तरी प्रश्न (दोन पैकी एक)

(१० गुण)

Broad answer question (any one out of two)

प्रश्न ४ था दीर्घोत्तरी प्रश्न (पर्याय नाही)

(१० गुण)

Broad answer question (Compulsary)

टीप : लेखी परीक्षेसाठी ४० गुण आणि अंतर्गत निरंतर मूल्यमापन (CA) १० गुण

- १० गुणांसाठी स्वाध्याय / सराव परीक्षा / गृहपाठ / मौखिकी यापैकी कोणत्याही एकाची निवड करावी.
- लेखी परीक्षा : ४० गुणांपैकी १६ गुणांना उत्तीर्ण
- निरंतर मूल्यमापन (CA) : १० गुणांपैकी ०४ गुणांना उत्तीर्ण

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

BA III History Sem. VI Skill Based Course

Indian History for Competitive Examinations

Credits - Theory:3 Project/Report: 1 Total: 4

Total Periods: 60

Preamble:

Competitive examination has become an essential part of government, semi-government and private sector jobs. Many students study with the dream of achieving success in these various examinations but most of the students do not get proper guidance. Easy study techniques and the ability to give accurate answers are not mastered. The result is failure in competitive examinations. The study units of Indian history of many competitive examinations have been placed at different levels in compulsory and optional from. Students will be able to better prepare for the history study units for various competitive examinations if develop skills like examination scope, nature of questions, suitable study methods for correct answers, self-study techniques, availability of reference books and their use as per the scope of the examination. Since this paper is to be studied in the final semester of the final year of graduation, they will acquire important skills at the right time. This skill oriented subject will be used by the students to get appointments through various competitive examinations, to work in competitive exam. Centers as well as private guides and to give lectures and speeches using lecture series, ceremonies and social media.

Objectives:

1. To aware the students about various competitive examinations
2. To facilitate the students to take up the challenges of appearing for competitive examinations.
3. To get the information about the exams conducted for the entry into jobs
4. To explain the various important events in Indian history.
5. To develop self-study techniques of history subject useful for competitive examinations.

Learning Outcomes:

1. Understand various opportunities in competitive examinations.
2. Students will be aware of the competitive examinations
3. History knowledge Utilize for professional jobs.
4. Skills Will be develop for self-study of history units suitable for various competitive examinations.
5. Students knows History subject importance UPSC, MPSC, Staff selection Bank, Railway, Army, Police, Post office etc. Examination.

Chapter I. Introduction to Various Competitive Examinations. 10

1. UPSC Examinations.
2. MPSC Examinations
3. Staff selection, Bank, Railway, Army, Police, Post Office etc. Examinations.

Chapter II. Ancient Indian History for Various competitive exams. 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Chapter III. Medieval Indian History for Various competitive exams 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Chapter IV. Modern Indian History for Various competitive exams. 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Project Report: 20

- Students should get information about reference books and periodicals on Indian history available in their nearest libraries. Among them, read the components of Indian history study which are useful for competitive examinations and submit a brief report of the work done to the concerned teacher.

OR

- Students should collect Indian history questionnaires from various competitive examinations previous question papers, sample question papers from libraries, competitive exam. Guidance centers as well as competitive examinations related websites and find out the answers to those questions and submit a brief report to concerned teacher.

Evaluation Method:

The University examination for this course will be of 40 marks. Nature of the question paper and criteria for passing will be the same as other subjects for B. A. III Sem. VI. Internal assessment is for 10 marks and a minimum of 04marks is required for passing. Students should submit a project report of at least five pages in writing to the concerned teacher for Internal Evaluation.

List of Reference:

- 1) www.upsc.gov.in Examination patterns and syllabus
- 2) www.mpsc.gov.in Examination patterns and syllabus
- 3) Other examination websites and direct recruitment patterns and syllabus
- 4) Bhide Gajananan, Pracheen Bharat (Marathi)
- 5) Chandra Bipan, Adhunik Bharat ka Itihas (Hindi)
- 6) Chandra Bipan, India After Independence 1947-2000
- 7) Chandra Satish, History of Medieval India
- 8) Dhavale, Bargal, Madhyayugin Bharat (Marathi)
- 9) Gathal S. S., Bharatiya Rashtriya Chalvalicha Itihas (Marathi)
- 10) Habib Irfan, Medieval India
- 11) Mujumdar R. C. Ancient India
- 12) Kathare Anil, Adhunik Maharashtracha Itihas (Marathi)
- 13) Pawar Jaishingrao, Bhartiya Swatantrya Chalvalicha Itihas
- 14) Pawar Jaishingrao, Marathi Samrajyacha Uday ani Asta (Marathi)
- 15) Sharma R. S., India's Ancient Past
- 16) Singhania Nitin, Indian Art and Culture
- 17) Saradesai, Nalawde, Adhunik Bhartacha Itihas (Marathi)
- 18) Thapar Romila, A History of India
- 19) Vaidya Suman, Kothekar, Aphonic Bhartacha Itihas (Marathi)

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

बी. ए . ३ सत्र ६ कौशल्य आधारित अभ्यासक्रम

स्पर्धा परीक्षांसाठी भारतीय इतिहास

क्रेडिट : ३+१ =४

एकुण तासिका :६०

प्रस्तावना:

स्पर्धा परीक्षा ही शासकीय, निमशासकीय व खासगी क्षेत्रातील नोकरीसाठी अत्यावश्यक बाब बनली आहे.या विविध परीक्षांमध्ये यश संपादन करण्याचे स्वप्न उराशी बाळगून अनेक विद्यार्थी अभ्यास करत असतात परंतु बहुतांशी विद्यार्थ्यांना योग्य मार्गदर्शन मिळत नाही. अभ्यासाची सहज सुलभ तंत्रे व अचूक उत्तरे देण्याचे कौशल्य आत्मसात होत नाही. परिणामी, स्पर्धा परीक्षांमध्ये अपयश पदरी पडते. अनेक स्पर्धा परीक्षांच्या अभ्यासक्रमात इतिहास विषयातील विविध अभ्यास घटक वेगवेगळ्या स्तरांवर आवश्यक व ऐशिक स्वरूपात ठेवण्यात आले आहेत. सदर घटकांची परीक्षेनुरूप व्याप्ती, प्रश्नांचे स्वरूप, अचूक उत्तरांसाठी सुयोग्य अभ्यास पद्धती, स्वयंअध्ययनाची तंत्रे, संदर्भ साधनांची उपलब्धता व परीक्षेच्या आवाक्याप्रमाणे त्यांचा वापर आदि कौशल्य विकसित झाल्यास विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी इतिहास अभ्यास घटकांची उत्तम तयारी करता येईल. पदवीच्या अंतिम वर्षातील अंतिम सत्रात प्रस्तुत अभ्यासक्रम पूर्ण करावयाचा असल्याने विद्यार्थ्यांना योग्य वेळी महत्वपूर्ण कौशल्य आत्मसात होणार आहे. विविध स्पर्धा परीक्षांच्या माध्यमातून नियुक्ती मिळविण्यासाठी , स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रात तसेच खासगी मार्गदर्शक म्हणून कार्य करण्यासाठी आणि व्याख्यानमाला, सभा, समारंभ व समाज माध्यमांतून व्याख्याने, भाषणे देऊन उत्तम वक्ता म्हणून नावलौकिक मिळविण्यासाठी या कौशल्य आधारित अभ्यासक्रमाचा विद्यार्थ्यांना निश्चित उपयोग होईल.

उद्दिष्टे :

- 1) विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती देणे.
- 2) विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेतील आव्हाने पेलण्यासाठी समर्थ बनवणे.
- 3) नोकरीसाठी घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांची माहिती मिळविणे.
- 4) भारतीय इतिहासातील महत्वपूर्ण घटना स्पष्ट करणे.
- 5) स्पर्धा परीक्षांसाठी इतिहास अभ्यास घटकांच्या स्वयंअध्ययनाचे तंत्र विकसित करणे.

शिक्षण परिणाम :

- 1) विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती होईल व स्पर्धा परीक्षांमधून मिळणाऱ्या संधी समजतील.
- 2) विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धा परीक्षांबद्दल जानीव जागृती होईल.
- 3) इतिहासाचे ज्ञान व्यावसायिक हेतूने व नोकरीसाठी उपयोगात आणता येईल.
- 4) विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त अशा इतिहास अभ्यास घटकांचे स्वयंअध्ययन करण्याचे कौशल्य विकसित होईल.
- 5) विद्यार्थ्यांना केंद्रीय लोकसेवा आयोग, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग यांच्या मार्फत घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा व इतर परीक्षांमधील इतिहासाचे महत्त्व समजेल.

प्रकरण पहिले- विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोग (युपीएससी) याद्वारे घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षा
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (एमपीएससी) याद्वारे घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षा
- 3) स्टाफ सिलेक्शन, बँक, रेल्वे, आर्मी, पोलीस, पोस्ट व इतर भरतीसाठी घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा

प्रकरण दुसरे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी प्राचीन भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

प्रकरण तिसरे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी मध्ययुगीन भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

प्रकरण चौथे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी आधुनिक भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

*विद्यार्थ्यांनी आपल्या नजीकच्या ग्रंथालयात भारतीय इतिहासासंबंधी उपलब्ध असलेल्या संदर्भ ग्रंथांची व नियतकालिकांची माहिती मिळवावी. त्यातून स्पर्धा परीक्षांच्या अनुषंगाने उपयुक्त अभ्यास घटकांचे वाचन करावे. केलेल्या कार्याचा संक्षिप्त अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे लेखी स्वरूपात सादर करावा.

किंवा

*विद्यार्थ्यांनी विविध स्पर्धा परीक्षांच्या मागील प्रश्नपत्रिका ग्रंथालये, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रे तसेच स्पर्धा परीक्षे संबंधित संकेतस्थळांवरून उपलब्ध करून त्यातील भारतीय इतिहास अभ्यास घटकांवर विचारण्यात आलेले प्रश्न संकलित करावेत. त्या प्रश्नांची उत्तरे शोधावित आणि केलेल्या कार्याचा संक्षिप्त अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे लेखी स्वरूपात सादर करावा.

मूल्यमापन पद्धती:

सदर अभ्यासक्रमासाठी विद्यापीठ परीक्षा ४० गुणांची असेल. प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व उत्तीर्णतेचा निकष बी. ए. भाग ३ सत्र ६ साठी असणाऱ्या अन्य विषयाप्रमाणे असेल. अंतर्गत मूल्यमापन १० गुणांसाठी असून उत्तीर्णतेसाठी किमान ०४ गुण मिळविणे आवश्यक आहेत. अंतर्गत मूल्यमापनासाठी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त सूचीत केल्याप्रमाणे किमान पाच पृष्ठांचा प्रकल्प अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे सादर करावयाचा आहे.

Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur

BA III History Sem. VI Skill Based Course

Indian History for Competitive Examinations

Credits - Theory:3 Project/Report: 1 Total: 4

Total Periods: 60

Preamble:

Competitive examination has become an essential part of government, semi-government and private sector jobs. Many students study with the dream of achieving success in these various examinations but most of the students do not get proper guidance. Easy study techniques and the ability to give accurate answers are not mastered. The result is failure in competitive examinations. The study units of Indian history of many competitive examinations have been placed at different levels in compulsory and optional form. Students will be able to better prepare for the history study units for various competitive examinations if develop skills like examination scope, nature of questions, suitable study methods for correct answers, self-study techniques, availability of reference books and their use as per the scope of the examination. Since this paper is to be studied in the final semester of the final year of graduation, they will acquire important skills at the right time. This skill oriented subject will be used by the students to get appointments through various competitive examinations, to work in competitive exam. Centers as well as private guides and to give lectures and speeches using lecture series, ceremonies and social media.

Objectives:

1. To aware the students about various competitive examinations
2. To facilitate the students to take up the challenges of appearing for competitive examinations.
3. To get the information about the exams conducted for the entry into jobs
4. To explain the various important events in Indian history.
5. To develop self-study techniques of history subject useful for competitive examinations.

Learning Outcomes:

1. Understand various opportunities in competitive examinations.
2. Students will be aware of the competitive examinations
3. History knowledge Utilize for professional jobs.
4. Skills Will be develop for self-study of history units suitable for various competitive examinations.
5. Students knows History subject importance UPSC, MPSC, Staff selection Bank, Railway, Army, Police, Post office etc. Examination.

Chapter I. Introduction to Various Competitive Examinations. 10

1. UPSC Examinations.
2. MPSC Examinations
3. Staff selection, Bank, Railway, Army, Police, Post Office etc. Examinations.

Chapter II. Ancient Indian History for Various competitive exams. 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Chapter III. Medieval Indian History for Various competitive exams 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Chapter IV. Modern Indian History for Various competitive exams. 10

1. UPSC Examinations. (Preliminary and mains)
2. MPSC Examinations. (Preliminary and mains)
3. Other Examinations.

Project Report: 20

- Students should get information about reference books and periodicals on Indian history available in their nearest libraries. Among them, read the components of Indian history study which are useful for competitive examinations and submit a brief report of the work done to the concerned teacher.

OR

- Students should collect Indian history questionnaires from various competitive examinations previous question papers, sample question papers from libraries, competitive exam. Guidance centers as well as competitive examinations related websites and find out the answers to those questions and submit a brief report to concerned teacher.

Evaluation Method:

The University examination for this course will be of 40 marks. Nature of the question paper and criteria for passing will be the same as other subjects for B. A. III Sem. VI. Internal assessment is for 10 marks and a minimum of 04marks is required for passing. Students should submit a project report of at least five pages in writing to the concerned teacher for Internal Evaluation.

List of Reference:

- 1) www.upsc.gov.in Examination patterns and syllabus
- 2) www.mpsc.gov.in Examination patterns and syllabus
- 3) Other examination websites and direct recruitment patterns and syllabus
- 4) Bhide Gajananan, Pracheen Bharat (Marathi)
- 5) Chandra Bipan, Adhunik Bharat ka Itihas (Hindi)
- 6) Chandra Bipan, India After Independence 1947-2000
- 7) Chandra Satish, History of Medieval India
- 8) Dhavale, Bargal, Madhyayugin Bharat (Marathi)
- 9) Gathal S. S., Bharatiya Rashtriya Chalvalicha Itihas (Marathi)
- 10) Habib Irfan, Medieval India
- 11) Mujumdar R. C. Ancient India
- 12) Kathare Anil, Adhunik Maharashtracha Itihas (Marathi)
- 13) Pawar Jaishingrao, Bhartiya Swatantrya Chalvalicha Itihas
- 14) Pawar Jaishingrao, Marathi Samrajyacha Uday ani Asta (Marathi)
- 15) Sharma R. S., India's Ancient Past
- 16) Singhanian Nitin, Indian Art and Culture
- 17) Saradesai, Nalawde, Adhunik Bhartacha Itihas (Marathi)
- 18) Thapar Romila, A History of India
- 19) Vaidya Suman, Kothekar, Aphonic Bhartacha Itihas (Marathi)

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

बी. ए . ३ सत्र ६ कौशल्य आधारित अभ्यासक्रम

स्पर्धा परीक्षांसाठी भारतीय इतिहास

क्रेडिट : ३+१ =४

एकुण तासिका :६०

प्रस्तावना:

स्पर्धा परीक्षा ही शासकीय, निमशासकीय व खासगी क्षेत्रातील नोकरीसाठी अत्यावश्यक बाब बनली आहे.या विविध परीक्षांमध्ये यश संपादन करण्याचे स्वप्न उराशी बाळगून अनेक विद्यार्थी अभ्यास करत असतात परंतु बहुतांशी विद्यार्थ्यांना योग्य मार्गदर्शन मिळत नाही. अभ्यासाची सहज सुलभ तंत्रे व अचूक उत्तरे देण्याचे कौशल्य आत्मसात होत नाही. परिणामी, स्पर्धा परीक्षांमध्ये अपयश पदरी पडते. अनेक स्पर्धा परीक्षांच्या अभ्यासक्रमात इतिहास विषयातील विविध अभ्यास घटक वेगवेगळ्या स्तरांवर आवश्यक व ऐशिक स्वरूपात ठेवण्यात आले आहेत. सदर घटकांची परीक्षेनुरूप व्याप्ती, प्रश्नांचे स्वरूप, अचूक उत्तरांसाठी सुयोग्य अभ्यास पद्धती, स्वयंअध्ययनाची तंत्रे, संदर्भ साधनांची उपलब्धता व परीक्षेच्या आवाक्याप्रमाणे त्यांचा वापर आदि कौशल्य विकसित झाल्यास विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी इतिहास अभ्यास घटकांची उत्तम तयारी करता येईल. पदवीच्या अंतिम वर्षातील अंतिम सत्रात प्रस्तुत अभ्यासक्रम पूर्ण करावयाचा असल्याने विद्यार्थ्यांना योग्य वेळी महत्वपूर्ण कौशल्य आत्मसात होणार आहे. विविध स्पर्धा परीक्षांच्या माध्यमातून नियुक्ती मिळविण्यासाठी , स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रात तसेच खासगी मार्गदर्शक म्हणून कार्य करण्यासाठी आणि व्याख्यानमाला, सभा, समारंभ व समाज माध्यमांतून व्याख्याने, भाषणे देऊन उत्तम वक्ता म्हणून नावलौकिक मिळविण्यासाठी या कौशल्य आधारित अभ्यासक्रमाचा विद्यार्थ्यांना निश्चित उपयोग होईल.

उद्दिष्टे :

- 1) विद्यार्थ्यांना विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती देणे.
- 2) विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेतील आव्हाने पेलण्यासाठी समर्थ बनवणे.
- 3) नोकरीसाठी घेण्यात येणाऱ्या परीक्षांची माहिती मिळविणे.
- 4) भारतीय इतिहासातील महत्वपूर्ण घटना स्पष्ट करणे.
- 5) स्पर्धा परीक्षांसाठी इतिहास अभ्यास घटकांच्या स्वयंअध्ययनाचे तंत्र विकसित करणे.

शिक्षण परिणाम :

- 1) विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती होईल व स्पर्धा परीक्षांमधून मिळणाऱ्या संधी समजतील.
- 2) विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धा परीक्षांबद्दल जानीव जागृती होईल.
- 3) इतिहासाचे ज्ञान व्यावसायिक हेतूने व नोकरीसाठी उपयोगात आणता येईल.
- 4) विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त अशा इतिहास अभ्यास घटकांचे स्वयंअध्ययन करण्याचे कौशल्य विकसित होईल.
- 5) विद्यार्थ्यांना केंद्रीय लोकसेवा आयोग, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग यांच्या मार्फत घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा व इतर परीक्षांमधील इतिहासाचे महत्त्व समजेल.

प्रकरण पहिले- विविध स्पर्धा परीक्षांची माहिती

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोग (युपीएससी) याद्वारे घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षा
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (एमपीएससी) याद्वारे घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षा
- 3) स्टाफ सिलेक्शन, बँक, रेल्वे, आर्मी, पोलीस, पोस्ट व इतर भरतीसाठी घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा

प्रकरण दुसरे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी प्राचीन भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

प्रकरण तिसरे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी मध्ययुगीन भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

प्रकरण चौथे- विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी आधुनिक भारताचा इतिहास

१०

- 1) केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 2) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षा (पूर्व परीक्षा व मुख्य परीक्षा)
- 3) इतर परीक्षा

*विद्यार्थ्यांनी आपल्या नजीकच्या ग्रंथालयात भारतीय इतिहासासंबंधी उपलब्ध असलेल्या संदर्भ ग्रंथांची व नियतकालिकांची माहिती मिळवावी. त्यातून स्पर्धा परीक्षांच्या अनुषंगाने उपयुक्त अभ्यास घटकांचे वाचन करावे. केलेल्या कार्याचा संक्षिप्त अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे लेखी स्वरूपात सादर करावा.

किंवा

*विद्यार्थ्यांनी विविध स्पर्धा परीक्षांच्या मागील प्रश्नपत्रिका ग्रंथालये, स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रे तसेच स्पर्धा परीक्षे संबंधित संकेतस्थळांवरून उपलब्ध करून त्यातील भारतीय इतिहास अभ्यास घटकांवर विचारण्यात आलेले प्रश्न संकलित करावेत. त्या प्रश्नांची उत्तरे शोधावित आणि केलेल्या कार्याचा संक्षिप्त अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे लेखी स्वरूपात सादर करावा.

मूल्यमापन पद्धती:

सदर अभ्यासक्रमासाठी विद्यापीठ परीक्षा ४० गुणांची असेल. प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व उत्तीर्णतेचा निकष बी. ए. भाग ३ सत्र ६ साठी असणाऱ्या अन्य विषयाप्रमाणे असेल. अंतर्गत मूल्यमापन १० गुणांसाठी असून उत्तीर्णतेसाठी किमान ०४ गुण मिळविणे आवश्यक आहेत. अंतर्गत मूल्यमापनासाठी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त सूचीत केल्याप्रमाणे किमान पाच पृष्ठांचा प्रकल्प अहवाल संबंधित शिक्षकाकडे सादर करावयाचा आहे.